

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrt 6 — 50
mesec 2 — 20.

V upravnishvo prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrt 5 —
mesec 1 — 70.

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inzerate
sprejema upravnishvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 110.

V Ljubljani, v četrtek 15. maja 1902.

Letnik XXX.

K justični debati.

(Iz pravnih krogov.)

II.

In nič bolje kakor slovenskemu jeziku ne godi se Slovincem-uradnikom, to se ve tistim, ki se izven urada kažejo odločne Slovence in tudi v uradu s svojim kajfeštvom ne „strebajo“. Takim odločnem a priori cvete le jako skromen avancement, odmerjen jim je k večjemu sedmi činovni razred, do višjih mest v centrali pa so jim na veke zaprta vsa pota, ker ravno ne morejo čez znani nemško-nacionalni most graškega prezidija, kjer se jim mečejo pod noge vse mogoče ovire in zapreke.

Koliko slovenskih uradnikov pa je še prišlo do danes iz Kranjske ali Štajerske v ministerstvo ali k vrhovnemu sodnemu dvoru na Dunaju? Koliko pa se jih je že povzpelo do višjesodnega svetnika pri nadsodnji v Gradcu, da bi bili v istini Slovenci?? In zakaj ne? Ker jih je Wasser črtil in ker jih Gleispach ne mara, češ da se mu preveč pronosirani Slovenci. Tako so se končavali vsi upi in vse sladke nade mnogobrojnih slovenskih juristov, ki so zaslužili najlepša mesta, pa zastoj stremili po zasluženem cilju. Kajti kot povsem neoporečno velja dejstvo, da se našim slovenskim sodnikom ne more in ne sme odreči lepih sposobnostij ali vsaj istih spretnostij, kakorane imajo njihovi nemški kolegi. In vendar se slednji v enomer predpostavljajo Slovincem, kar se je ravno pri zadnjih imenovanjih zopet izkazalo. Vkljub temu, da imamo Slovenci v okrožju graškega nadsodišča štiri popolnoma slovenske sodne dvore, odkazali sta se tem štirim skup samo dve nadsodniški mesti v Ljubljani. In še ti dve normirani mesti oddali sta se — čuj! — dvema Nemcem! Tretje imenovanje ne pride namreč pri tem v poštev, ker je je smatrati za »remuneracijo extra statum.«

Sicer pa se je vse to zgodilo po znanem sistemu Gleispach, čigar tendence merijo jasno na smoter, zapoditi s časoma in počasi vse Slovence iz sodnih uradov štajerskih

na Kranjsko, namestiti ondi samo Nemce, privzemši jih tudi s Kranjskega, izpodkopati na ta način tla vsakemu slovenskemu uradovanju in s tem več ali manj potepati slovenski živelj na Spodnjem Štajerju.

Vse te razmere so znane našemu akademskemu naraščanju, kateremu v istini vsled pri vsaki priliki na dan sileče pristranosti ne oveto nikake posebne rožice pri c. kr. sodniji. In to je vzrok, da se stan sodnikov pri nas na Slovenskem premalo napolnjuje s slovensko mladežjo, ki je jedino zmožna lepo in pravilno slovensko soditi. Tako pa pri naših uradih nasprotno mrgoli vse polno takega naraščaja, ki je pripadal svoj akademski čas »buršovskim« krogom, sedaj pa v nerazumni jezikovni zmesi obdaje uradno s slovenskim kmetom ter piše ali krpa sodbe, ki bi slovenskemu slovničarju izsilile naravnost solze v oči. Potem se ve, da lahko vpijejo v Gradcu in na Dunaju, kakšen strahovit jezik je slovenščina, če dobe v roke take slovenske sodbe, katere je »zakrivil« kak mlajši ali starejši sodnik — Nemec, ki ne ume in ne zna prav nič »windisch!« Vse to se je vže pripetilo.

Tako se dajo vse žalostne razmere, ki vladajo v nas Slovincih pri justici, same iz sebe razložiti in pojasniti. Krivi pa smo jim mnogo mi sami, ker smo Slovenci, kakor nas je malo, vrhu tega tudi še strašno zlahka zadovoljivi ljudje in se nam z najmanjšo uslugo in »drobtinico« zaveže lahko jezik za več let. Zato pa naj sedaj zastopniki ljudstva z vso močjo izsilijo zboljšanje sedanjih v jezikovnem oziru nepostavnih razmer. Saj se vendar da in more dati premagati vpliv vseh Gleispachov, četudi so »ex ministri«, ki s čudovito in nerazumno trdovratnostjo nasprotujejo razvoju slovenskega jezika in življa in nam vedno bolj utrjujejo mnenje, da za nas dandanes »justitia« v jezikovnem oziru ni »fundamentum regni, marveč injustitia«.

Mi Slovinci pa se radi tega počasi začnimo pripravljati, da se preko vseh birokratov a la Gleispach osvobodimo od nevzdržljivega graškega regime-a in priborimo v najkrajšem času svoje nadsodišče v Ljubljani.

—X—

Državni zbor.

Dunaj, 14. maja.

Železnice.

Danes zbornica nadaljuje razpravo o državnih železnicah. Govorili so do 2. ure Starzynski, Axmann, Baumgartner, Pogačnik in Basevi. Vpisani so še Hauck, Mosdorfer, Maštalka in Ryba. Ker bode govoril tudi še poročevalec Povše, se utegne razprava o proračunu poljedelskega ministerstva še le jutri priti. Pri poljedelskem ministerstvu je oglašanih 41 govornikov. Če tudi se jih morda nekaj odpove besedi, vendar je že danes gotovo, da zbornica do konca maja ne dovrši proračuna, ker prihodnji teden zaradi delegacij zbornica zopet prelaga seje. Vlada že pripravlja predlogo glede podaljšanja začasnega proračuna. Pa k stvari!

Večina govornikov se bavi s krajevnimi vprašanji. Pred desetletji, pa tudi še pozneje, so se mnoge občine na deželi branile železnic. Imele so svoje vzroke, kateri so bili večinoma utemeljeni. Sedaj so se razmere temeljito predrugačile. Dasi imajo železnice za nekatere kraje tudi slabe posledice, osobito v pravem in socialnem oziru, vendar je prodorlo prepričanje, da so tudi najrodovitnejši kraji brez potrebnih in primernih prometnih zvez »zapuščeni otoki« v sredi svetovnega prometa. Gospodarska politika se je v toliko izpremenila, da so le ob žel. ležeči kraji deležni koristij prometnih sredstev, dočim prebivalstvo v zakotjih hrani svoje naravne zaklade ter izrablja svoje telesne moči brez obrestij in primerne plačila. Zato ima skoraj vsak poslanec eno ali dve železnici v svojem programu.

Poslanci Kaftan, dr. Kolischer, Starzynski in Axmann pa so se v svojih govorih bavili tudi s tarifi na državnih železnicah in s poddržavljenjem nekaterih zasebnih železnic.

Obče je znano, da prejšnje avstrijske vlade niso najbolje gospodarile z železnicami. Najbolje železnice je država prepustila zasebnikom ter poddržavljala večinoma le pasivne. Tako je umevno in naravno, da je uprava državnih železnic pasivna. Kakor sem že minoli teden v posebnem članku

navedel, ne znaša čisti prebitek pri upravi državnih železnic niti 60 milijonov kron. Treba pa je upoštevati, da ima Avstrija v svojih državnih železnicah investovanega kapitala okoli 2472 milijonov kron in da znašajo letne obresti in amortizacije nad 112 milijonov kron. To je znašalo letos čisti primanjkljaj približno 62 milijonov, ki se morajo pokriti iz drugih virov. Dočim ima Prusija od svojih železnic lepe dohodke, mora pri nas finančni minister polniti prazne blagajne državnih železnic. Tega letošnje poročilo seveda ne omenja, a treba je to naglašati z ozirom na nekatere kroge, ki sodijo in trdijo nasprotno. Istina je, da so bilance avstrijskih zasebnih železnic v obče mnogo ugodnejše, istina pa je tudi, da vsa železnična politika države pri nas še danes nima jasnih namenov in trdnih finančnih načel.

Tako železnična uprava še danes ni na jasnem, ali naj se drži gospodarske ali državno-finančne politike. Tako je Czedik skušal državne železnice spraviti v službo narodnemu gospodarstvu, kar se mu ni posrečilo. Vitez Bilinski je hotel spraviti v soglasje gospodarske in državno-finančne koristi. Kmalu je uvidel, da je to soglasje velika disharmonija. Ko se je ustanovilo posebno ministerstvo za železnice, je tarife uravnavalo po finančnih potrebah države, ob enem pa s socialno-političnimi reformami odprlo novo brezdnost, ki se ne more tako hitro zametati. Saj proračuni, oziroma letni primanjkljaji kažejo, da finančna uprava sama do dobra ne pozna svojega gospodarstva. Tudi tarifna politika pri nas ni najboljša, ker se preveč drži sablon ter ne ozira na posamezne razmere. Prava tarifna politika mora računati s producenti in konsumenti, s koristmi domače trgovine in izvoza, s koristmi države in davkoplačevalcev. Seveda vsem tem interesom v polni meri ustreči, to je nemogoče.

Posebno dr. Kolischer se je obširno bavil s tem vprašanjem ter odločno zahteval, naj avstrijska vlada nasproti ogrski v tem oziru ubere druge strune. Istotako mora

LISTEK.

Herkulanum in Pompeji.

(Predelano po „Cvetniku“, II. del.)

Ob grozni katastrofi, ki je zadela dne 8. maja mesto Saint Pierre na francoskem otoku Martiniquu, ter ob ravnokar se na novo pojavljajočih izbruhih Vezuva je marsikomu prišel nehote v spomin enak dogodek, ki ga je v letu 79. po Kr. povzročil izbruh ognjenika Vezuva rimskima mestoma Herkulanum in Pompeji. Valed tega gotovo ustrežemo čitateljem, če tu ponatisemo poročilo o onem groznem dogodku po opisu rimskega pisatelja Plinija.

Do leta 79. po Kr. rojstvu je imel Vezuov vrh nekoliko drugačno podobo, nego jo ima dandanes. Bil je, kakor se splošno sodi, zaraščena ravan, ki so imele na njej črde bujno pašo in Spartakus je zbral ondi svoja krdela sužnjikov za boj z rimskimi občani. Razrovanega sedanjega vrha tedaj še ni bilo in le črno razjedeno kamenje je kazalo, da je tu nekdanj razsajal podzemeljski ogenj. Sploh so tedaj menili, da je Vezuov

že ugasel ognjenik, ki nima več ognja v sebi.

Napočil pa je 24. dan avgusta imenovanega leta in zadela je nepopisna poguba celo okolico od vrh gore do morja. Že nekoliko dni poprej se je zemlja silno potresala, toda prebivalci, vajeni taci prikazni, se niso zmenili zato. Brez skrbi so se Pompejani podali v amfiteater gledat krvave igre in gladiatorje. Kmalu popoldne se jame iz Vezuva valiti grozen oblak ter razprostirati po zraku; bil je sedaj teman, sedaj pisan, in ta oblak ni bil družega kot pepel in drobci prsti, ki jih je izbruhnil na novo vžgani ognjenik ob prvem izbruhu. Obenem se je čulo podzemeljsko gromenje, podobno najstrašnejšemu gromu; zemlja se je potresala in z vrha je švigal na več krajih ogenj. Ognjeniški pepel po zraku se je kmalu tako namnožil, da je zakril sonce in vso okolico je pokrila gosta tema, črnejša kot noč, kedar gosti oblaki zakrijejo mesec in zvezde. Nobena luč na nebu ni svetila, le strašen, iz gorečega žrela švigajoč plamen je nekoliko razsvetljeval to grozno temo, pepel se je vsipal v najgostejših plohah na zemljo, kmalu potem pa goreče kamenje.

Ljudje iščejo rešitve, kakorkoli kdo more; veliko jih beži na ladije, toda morje premetuje silen vihar in voda je odstopila od brega; drugi beže na polje, ali komaj se morejo vzdržati na nogah ob silnem potresu. V tej gnježi ni čuti nič kot cvilenje otrok, tarnanje žensk pa klicanje moških, iščočih tu svojih otročičev in žene, tam svojih starišev; videti ni bilo mogoče nikogar, le po glasu so se spoznali.

To je trajalo tri cele grozopolne dni, in ko je četrty dan jel padati redkeji pepel ter dopustil solncu zopet posijati na ta prej tako prijetni kraj, obsijalo je neizmerno plast pepela in tri mesta so zginila z zemeljskega površja, pogreznivši se v črni grob za več kot poldrugi tisoč let. Bogati Herkulanum je zasula lava in pepel, Pompeji in Stabije pa pepel in žlindra. Herkulanum, Vezuvu najbližje mesto, je bil 118 čevljev globoko zasut, Pompeji 18—20, Stabije pa nekoliko manj. Poslednje mesto je bilo razdejano že pred izbruhom in kaže sedaj le neznatne ostanke. Na mestu Herkulana stoji sedaj deloma novo mesto Resina, Pompeji pa odkopujejo in človek se že more izprehajati po starorimskih ulicah.

Zanimivo je, da so ljudje že v petem stoletju pozabili imena in kraje zasutih mest in le naključek pri kopanju nekega vodnjaka je bil vzrok, da so zasledili najprej Herkulanum in 30 let pozneje (l. 1748) tudi Pompeji. Vtisk, ki ga napravljajo na človeka odkrite razvaline mesta Herkulanum, je tako živ, da si more predodsevati vse domače življenje nekdanjih Rimljanov.

Pri kopanju so našli mnogovrstne sohe, orožje, domače orodje in posodo, denar in dragocene reči, poleg tega pa kakih 600 okostnjakov, kar dokazuje, da je največji del prebivalcev otel sebe in večino zakladov, ko se je pojavila nevarnost. Sodi se namreč, da je šlo mesto blizu 18.000 duš. Najdeni okostnjaki kažejo, da mnogo ljudi ob izbruhu ognjenika ni mislilo na nikako nevarnost; druge je ujela katastrofa, ko so hoteli ubežati s svojimi zakladi ali posodami iz templjev, pa so se zakasnili; drugi zopet so se zadušili v kletih, kjer so iskali pribežališča, mnoge je pa dohitela smrt, ker niso smeli ali mogli zapustiti odločenega jim mesta.

Tako so našli kostnjak vojaka na straži pod oblokom mestnih vrat, še kopje v roki

avstrijska vlada že sedaj resno misliti na podražavljenje severne železnice. Ta prilika se ji nudi s 1. jan. 1. 1904. Ako vlada to priliko zamudi, potem je skoraj gotovo za državo zgubljena severna železnica, kakor je južna.

Minister dr. vitez Wittek se je v svojem govoru načelno izrekel za nadaljno podražavljenje železnice, v prvi vrsti avstro-ogrske drž. želez. družbe, v drugi vrsti severnozahodne železnice. Vlada hoče podražavati ti dve železnici, a ne za vsako ceno. Nejasnosti v dotičnih koncesijskih določbah je treba najprvo pojasniti in preporna vprašanja rešiti.

Posl. Pogačnik je šibal nekatere nedostatke na gorenjski železnici, osobito na drž. kolodvoru v Ljubljani, grajal ravnateljstvo v Beljaku, ki rado posluša nemško-nacionalne glasove, in podjetje pri zgradbi predorov, ki prezira domačino, ter nasvetoval resolucijo, da se zgradi postaja na Rečici ter železnica Velenje-Celje zveže s kamniško in Kranjem.

Dvojezični napisi.

Posl. Žičkar je predložil naslednjo resolucijo:

Južna železnica ima na vseh svojih postajah na Sp. Štajerskem le nemške napise ter se imena postaj kličejo le v nemškem jeziku. Isto je na postajah lokalnih železnic Celje-Velenje in Poljčane-Konjica. To prvič nasprotuje besedilu in duhu § 19. drž. tem. zakona, pa tudi jako žali slovensko prebivalstvo. Zato se c. kr. železniško ministerstvo kot najvišja nadzorstvena oblast pozivlja, naj potrebno ukrene, da bodo napisi na postajah v slovenskih in mešanih krajih tudi v jeziku dotičnega prebivalstva, da se imena postaj kličejo tudi v istem jeziku in da se nameščajo taki uradniki, ki morejo z ljudstvom ustno in pismeno občevati v njegovem jeziku.

Vipavska železnica.

Posl. Žitnik je sklicujoč se na razne prošnje vložil resolucijo, s katero se vlada pozivlja, naj čimprej stori primerne korake ter dovrši potrebne obravnave, da se namestava železnica Gorica-Ajdovščina podaljša po vipavski dolini ter na primerem kraju, v Postojini ali Logatcu, zveže z južno železnico.

Toča v Vipavi.

Dne 22. aprila t. l. je, kakor so poročali časniki, toča zopet naredila mnogo škode. Vinski pridelek je skoraj popolnoma uničen v Sanaboru pri Colu, v okolici vipavski, posebno na Gradišču in na Lozicah. Pa tudi občine Vrhpolje, Budanje, Slap, Podraga in Št. Vid so precej trpele. Škoda je tem občutljivejša, ker je todi tudi l. 1899 toča naredila na tisoče škode. Sicer večkrat ni vredno prositi drž. podpore, ker so včasih komisijski troški višji, nego znesek odpisanega zemljiškega davka, vendar so posl. Žitnik in tovariši danes izročili nujni predlog, naj bi vlada vsaj revnejšim poškodovanim posestnikom dovolila nekaj državne podpore.

držčega, v ječi kostnjake jetnikov, v neki kleti 18 oseb, mej njimi mater z detetom v naročju; drugje zopet hišnega gospodarja pri vrtnih vratih s ključem v roki, in poleg njega sužnja, ki je nesel seboj v culi zavit denar. V letu 1863 so odkopali hišo, v kateri vse kaže, da je bivala v njej bogata in imenitna rodbina. V jedilnici so bile na mizah jedi; na treh bronastih, pozlačenih in posrebrjenih klopeh je ležalo nekoliko okostnjakov in pred njimi je stala krasno izdelana Baohova soha, katere oči in zapestki so bili iz smalte. Po gostilnah in kuhinjah so našli posodo, obloženo s sadjem, po rokodelskih delavnicah orodje, dalje pekarne in ročne mline, vse še dobro ohranjeno. Na stenah po ulicah so se ohranili mnogovrstni napisi, in z naznanili, napisanih z velikimi črkami na hišah, se še vidi, koga so priporočali za volitev v občinsko svetovništvo, in kake igre so predstavljali v gledališču. Dobro ohranjene kopeli nam pojasnjujejo osnovo in važnost kopalšč, gledišča s svojimi slikami pa bolj predučujejo mnogo-vratne krvave igre in borbe sužnjih gladiatorjev mej seboj in z divjimi zvermi, kot katerisikoli popis nekdanjih Rimljanov.

Prestolonaslednikovo spremstvo v London.

Zunanji minister grof Goluhovski je v ogrski delegaciji včeraj odgovoril na razna vprašanja in pritožbe v zadevi spremstva nadvojvode Frana Ferdinanda na njegovem potovanju k slavnostim kronanja v London. Minister je izjavil, da nadvojvoda ne potuje kot zastopnik monarhije, marveč edino le kot zastopnik cesarja, pri čemer se ne more govoriti o posebnem zastopstvu kralja. Sicer je pa prestolonaslednik sam odbral enega izmed ogrskih kavalirjev in ga z drugimi vred pridelil pomnoženemu svojemu spremstvu. Ti njegovi spremljevalci pa ne zastopajo ničesar in nikogar, kajti cesarja zastopa edino le prestolonaslednik sam.

Parlamentarni program.

Avstrijska poslanska zbornica je v včerajšnji seji zavrnila razpravo o železniškem ministerstvu ter pričela s proračunom za poljedelsko ministerstvo. Pri tej točki je bilo prvotno oglašeni 45 govornikov, a se jih je kakih 12 dalo črtati iz govorniške liste, mej temi mnogi priznani govorniki. H konečni točki proračuna je oglašeni 22 govornikov. Mej temi je primeroma največ čeških poslancev, ki bodo osvetljevali germanizatorično delovanje justičnega ministra barona Spens-Booden. Vkljub toliki množini priglasenih govornikov upa vlada, da bo dogotovljena vsa proračunska razprava s finančnim zakonom vred v sedmih sejah, kolikor jih še preostaja do 24. maja. Ker pa vendar ni nobene nade, da bi gosposka zbornica v šestih ali sedmih dneh rešila cel proračun, bo vlada že v današnji seji predložila še enomesečni proračunski provizorij. Delegaciji bota zborovali v dneh od 26. do 30. maja. Običajni delegacijski obedi so določeni na 26. in 27. maja. Dne 2. junija se pa snide zopet poslanska zbornica, ki mora v šestih ali sedmih sejah rešiti sedem zakonskih osnov. Vlada pritiska na zbornico, da dotlej dovoli tudi davek na vožne karte, in obljublja zato zboljšanje položaja diurnistov in pomožnih slug začasno kar naredbenim potom. Vkljub temu se pa čujejo mej poslanci še mnogi ugovori in torej nikakor ni gotovo, da bi vlada res zmagala.

Zakon o kmečkih zadrugah.

Uradna »Wiener Ztg.« je objavila kot smo sporočili, potrjen načrt zakona o kmečkih zadrugah, kakor sta ga po daljši debati sklenili obe zbornici. Zakon je cesar potrdil že 27. aprila. Kakor znano, je ta zakon le okvirni zakon, čegar konkretno realiziranje je prepuščeno dež. zborom. Dotične podrobne zakonske načrte za posamezne deželne zbornice ima vlada že pripravljene in je toraj pričakovati, da se dež. zbori pečajo s tem važnim vprašanjem že v prihodnjem jesenskem zasedanju.

Češki deželni odbor.

V češkem deželnem odboru nameravajo že v prihodnjem zasedanju pomnožiti odborniška mesta za dva ali celo štiri odbornike. O potrebi te pomnožitve so prepričane vse deželno-zborske stranke, ker se je delo deželnega odbora tako pomnožilo, da mu sedanji odborniki niso kos. V to svrhu se že v prihodnjem zasedanju premeni deželni red. Težavo bo delala le razdelitev mandatov, ker bodo hoteli Nemci imeti polovico novih mest.

Kralj in kardinal.

Veliko pozornost vzbuja po Italiji in tudi izven Italije obisk turinskega kardinala Richelmy-ja pri kralju Viktorju Emanuelu, ki se je te dni mudil s kraljico v tem mestu. Cerkveni dostojanstvenik se je dne 12. t. m. popoldne ob pol 3. uri pripeljal pred kraljevi grad v galavozu in gala-opravi. Pri dohodu mu je vojaštvo izkazalo čast, ki pristoji kardinalu. V prestolni dvorani sta kralj in kraljica sprejela cerkvenega kneza. Pogovor je trajal, in sicer brez prič, skoro pol ure. Kardinalovo spremstvo je čakalo v predsobi. Po vsprejemu je kraljeva dvojica spremila kardinala do stopnjic. Kmalu nato se je kralj pripeljal pred kardinalovo palačo in oddal ondi svojo vizitko. — Temu obisku pripisujejo nekateri veliko važnost.

Konečni izid francoskih volitev.

Sedaj je znan popoln uspeh volitev v francosko zbornico iz vseh okrajev. Izvolje-

nih je od 591 že 586 poslancev, izmed katerih je eden že mej umrlimi. Volitev v petih okrajih še ni določena, namreč: 2 mandata na Martiniquu, 2 v Cochinchini in 1 v Montaubanu. Od teh 586 jih prišteva vlada za - se 372, in sicer: 110 republikancev, 129 radikalcev, 90 radikalnih socialistov in 43 socialistov. — Nasprotno pa ima po vladnem računu opozicija 208 poslancev, ki so: 50 konservativnih monarhistov, 59 nacionalistov in 99 protivladnih republikancev. Poleg teh šteje zbornica še 6 revolucionarnih socialistov, ki se ne pridružijo nobeni večji stranki.

Volivna reforma na Švedskem.

Odsek državnega zbora švedskega je izdelal načrt in poročilo za spremembo volivne postave ter določil naslednje načelne točke: Volivno pravico imej vsak moški, ki je dopolnil 25. leto, ki ima posestvo vredno vsaj 300 K ali druge nepremičnine v vrednosti 600 kron, ali v najemu kmetijo enake vrednosti, ali konečno letnega dohodka vsaj 500 kron. Poleg tega se zahteva, da morajo dotičniki vsaj dve leti prej plačevati davek in zadostiti vojaški dolžnosti. — Določba o plačevanju davka, čeravno se na Švedskem obdavčijo manjši dohodki, bo precej omejila sicer bolj splošno volivno pravico.

Iz brzojavk.

Nov proračunski provizorij predloži avstrijska vlada poslanski zbornici, ker je vedno manj nade, da bi bil celotni proračun rešen do konca maja. — Nemških cesarskih manevrov se na posebno povabilo cesarja Viljema udeležijo tudi ameriški generali Corbin, Young in Wood. — Don Carlos, ki že mesec dni biva v nekem kraju ob španski meji, je dobil nalog od francoske vlade, naj preloži svoje bivališče v notranje Francije. — Loubetovo potovanje v Petrograd. Predvčeranjim je predsednik Loubet v spremstvu ministrov Waldeck-Rousseau, Delcassé in Lanessan odpotoval v Brest, od koder se je podal v Petrograd. — Nova kriza v Srbiji. Finančni odsek je z vsemi proti enemu glasu odklonil projekt glede najetja posojila vkljub temu, da ga je priporočal finančni minister Milovanović. Ker bo skupščina bržkone istotako odklonila vladno predlogo, je kriza v kabinetu neizogibna.

Občinski svet ljubljanski.

Občinski svet ljubljanski ima v petek, dne 16. maja 1902 ob petih popoldne v mestnej dvorani izredno sejo, na katere dnevnem redu so naslednje točke: Zdrženih odsekov finančnega in stavbnega poročilo o županovem dopisu v zadevi stvibišč za poslopje druge državne gimnazije in za tržnico. Stavbnega odseka poročilo o popravilih v mestnej ubožnici na Karlovske cesti. Mestnega magistrata poročilo o zadevi privolitve, da se prezida vojaško strelišče poleg »Zelenega hriba« ob Dolenjske cesti. Personalnega in pravnega odseka poročilo o izidu letošnjih dopolnilnih volitev v občinski svet. Volitev v podžupana (§§ 19. in 22. občinskega in § 31. obč. volilnega reda). Volitev osmero stalnih odsekov (§ 55. občinskega reda). Dopolnilne volitve v posebne odseke in sicer: a) v klavnično ravnateljstvo (1 član); b) v direktorij mestnega vodovoda (3 člana); c) v direktorij mestne elektrarne (1 član); d) v kanalizacijski odsek (2 člana); e) v regulacijski odsek (1 član); f) v pokopališki odsek (1 član); g) v disciplinarno komisijo (3 člani); h) v naborno komisijo (2 člana); i) v komisijo za odmerjenje vojaških taks (1 član). Personalnega in pravnega odseka poročilo gledé intervencije pri obravnavah c. kr. upravnega sodišča na Dunaju o dveh prepornih stavbnih zadevah. Finančnega odseka: o vprašanju 3. kornega poveljstva v Gradcu, je li bi mestna občina hotela prodati neko svojo senošet ob Dolenjski cesti; o ponudbi Jožefa Javornika, da mu mestna občina odkupi neko stavbišče ob Domobranske cesti. Stavbnega odseka: o uredbi Miklošičeve ceste ob frančiškanski cerkvi; o dovolitvi kredita za globokejšo poplavit vodovodnih cevij in električnega kabla na Miklošičevi in Sv. Petra cesti; o dopisu finančnega ravnateljstva za Kranjsko v zadevi zvišanja prispevkov za novo izmerjenje Trnovskega in Krakovskega predmestja; o dovolitvi kredita za popravilo stolpne strehe na gradu; o določitvi nivelov za Krakovski nasip; o dovolitvi kredita za napravo države za sneg pri šolskem poslopu v Pristavskih ulicah, ter pri mestni hiši št. 17 v Slomškovi ulici. Policijskega odseka: o dopisu c. kr. deželne vlade glede uredbe

kmetijsko-kemičnega preskuševališča; o delovanju prostovoljnega gasilnega društva ljubljanskega v I. četrtletju 1902. Mestnega magistrata poročilo o podelitvi meščanskih podpor po 60 v. in 40 v. na dan. Direktorija mestne elektrarne poročilo o pritožbi nekega obrtnika proti mestnemu magistratu v zadevi prodaje električnih svetilk.

Izpred sodišča.

Še ena taka. Marija Godec z lga je bila že večkrat obsojena radi tatvine in vlačugarstva. A vse ni nič pomagalo. Včeraj je bila zopet obsojena radi poskušene tatvine in nekih ukradenih devljev na 7 mesecev s postom vsakih 14 dni. Obtoženka se čuti hudo razžaljeno in pravi, da ne bo prišla več pred ljubljansko sodišče.

Zeblo jo je! Marija Fister iz Bresta je tožena radi krivega pričanja. Janez Japelj je bil tožen radi nekega ukradenega lesa. Ker mu je dal J. Žmavc slabo spridevalo, se je hotel Japelj s tem maščevati, da je župana ovadil radi lovške tatvine in kot sopričo je navedel današnje obtoženko. Ta je izpovedala preiskovalnemu sodniku: Neki večer je prišel Japelj k meni in mi je pripovedoval, da je ravnokar videl Žmavca z bratom vleči srno iz gozda. Nato izreče še iz ljubezni do Japelja, da je že opetovano videla župana stati s puško pri nekem kozolcu in slisala večkrat streljanje. Ker se je pa pozneje zapletla v protislovje, vzdignil je državni pravdnik tožbo radi krivega pričanja. Obtoženka se izgovarja, da je pri omenjeni preiskavi 9. feb. govorila samo o enem slučaju; slisala je pač streljati, vendar izpove danes, da ne ve, kdo da je streljal. Obremenilo jo je to, da ni hotela kot priča podpisati svoje pričevanje, baje, ker ne zna pisati. Danes sicer tega ne trdi, pač pa se izgovarja, da jo je zeblo, kar je pa zelo dvomljivo, ker je bila najmanj pol ure v zakurjeni sobi. Sodišče jo je obsodilo na 6 tednov težke ječe s postom na 14 dni.

V Ameriko jo je hotel popihati Kovačev Martin, ne da bi vložil prošnjo na okr. glavarstvo. Ker je pa samo pri »poskusu ostalo«, dobil je 10 dni zapore in bo plačal 10 K.

Se ne more poboljšati. Ktra Berčič iz Škofje Loke je nepoboljšljiva. Dasiravno je že večkrat — 6krat — sedela radi tatvine, je vendar porabila neko lepo priliko in je okradla svojo gospodinjjo, pri kateri je ravno isti dan imela nastopiti službo. Obtoženka vse prizna, le o neki »broški« noče nič vedeti. Sedela bo 18 mesecev s postom na mesec. Nato pride pod policijsko nadzorstvo.

Iza tržaških nemirov. Pred tržaškim deželnim sodiščem je bil Karol Catalan obtožen, da je dne 14. februarja t. l. potem, ko je nadporočnik Köppl zaukazal izpustiti one smrtonosne strele na borznem trgu, Köppla žalil z besedami »ubojica«, »krvnik« in drugimi izrazi. Obtoženec je priznal, da je Köpplu očital, da ni prav ravnal, trdil pa je, da ga ni žalil. Sodišče je spoznalo Catalana krivim in ga obsodilo na enomesečen zapor, upošteva je dejstvo, da je bil Catalan v onem trenutku silno razburjen. — Radi razžaljenja veličanstva, javnega nasilstva in žaljenja redarjev, obsojen je bil včeraj pred tržaško deželno sodnijo 29-letni Alojzij Sinigaglia na 2letno ječo. — Istotako je bil 51-letni Anton Zamateo radi razžaljenja veličanstva obsojen na 18mesečno težko ječo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. maja.

Slovanski časnikarski shod. Časovno razdelitev pri prireditvah povodom IV. shoda slovanskih časnikarjev meseca maja v Ljubljani je pripravljali odbor sedaj natančno določil tako-le: V soboto, dne 17. maja: ob pol 8. zvečer koncert pevskega društva »Smetana« iz Plzna v veliki dvorani »Narod. doma«; po koncertu komerz v »Sokolovi« dvorani »Narod. doma«. — V nedeljo, dne 18. maja: ob 6. zjutraj sestanek v »Zvezdi« na Kongresnem trgu. Točno ob pol 7. odhod na Gorenji Rožnik, kjer bo ob 7. maša. Po maši zajutrek v Peršinovej gostilnici. Ob pol 9. odhod v Ljubljano čez Česki vrh in mimo razgleda v gozdu podturenske graščine. Ob 9. popoldne zborovanje v veliki dvorani »Mestnega doma«. Po zborovanju odidejo gg. časnikarji v treh oddelkih k obedu v gostilnico pri »Zvezdi«, v hotel Lloyd in na južni kolodvor. Ob 3. popoldne sestanek v »Mestnem domu«, odkoder gredo gg. časnikarji v več oddelkih ogledovat Ljubljano in — če

preostane kaj časa — tudi bližnje okolice. Ob 7. zvečer banket v veliki dvorani »Narod. doma«. V ponedeljek, dne 19. maja: ob 6. zjutraj sestanek v kavarni »Evropa« in od tod točno ob pol 7. odhod na južni kolodvor k vlak, ki odide ob 7:05 na Gorenjsko. Ob 9:14 dopoldne prihod na Javornik, odkoder gre vsa družba peš do dobriškega Šuma in odtod skozi Vintgar do Žumrove gostilnice, kjer bo prirejen zajutrek. Opoldne se vsi izletniki odpeljejo z vozovi, ki bodo zanje pripravljeni, na Bled. Ondi slovesen sprejem, vožnja po jezeru in poset otoka. Točno ob 3. popoldne skupni obed v jezerskem salonu »Hôtel Toplice«. Ob 6. popoldne odhod z Bleda na kolodvor v Lescah peš ali z vozovi, kakor bo komu ugajalo. Ob 7:18 odhod v Ljubljano, kamor dospè vlak ob 8:51 zvečer. Potem sestanek v »Narodnem domu«. — V torek, dne 20. maja: ob 5:58 zjutraj odhod z južnega kolodvora v Postojno, kamor prispè vlak ob 7:27. Po slavnostnem vsprejemu zajutrek v hotelu pri »Ogrski kroni«. Ob 9. dopoldne ogledovanje svetovnoznane jame. Ob pol 1. popoldne obed v hotelu pri »Ogrski kroni«. Ob pol 3. popoldne odhod na kolodvor, odkoder se poštni vlak odpelje ob 3:01 in dospè v Trst ob 5:35 popoldne.

Osebnosti. Dež. predsednik baron Hein se je sinoči povrnil z Dunaja. — Komturni križ Fran-Josipovega reda z zvezdo je cesar podelil ministerialnemu svetniku v poljedelskem ministerstvu Ludv. Dimitzu. — Novoimenovani poveljnik tuk. voj. bolnice višji štabni zdravnik I. razr. dr. Vinc. Svoboda je došel v Ljubljano. — Polkovniku Edv. Müllerju, poveljniku dež. orožniškega poveljstva v Trstu, je podelil cesar red železne krone tretje vrste.

Oboleli je štajarskega dež. glavarja namestnik dež. poslanec gosp. dr. Josip Serneč. Zdravi se v nekem renomiranem graškem sanatoriju.

Poročil se je danes gosp. Viktor Accetto, sin stavb. podjetnika g. Val. Accetto, z gđ. Terezijo, roj. Trtnik. Bilo srečno! — Dalje se je poročil trgovec g. Šarabon z gđ. Marijo Ojstriš.

Odbor »Meščanskega kluba« vabi svoje člane, da se polnoštevilno udeležijo sprejema slovanskih časnikarjev v soboto na ljubljanskem kolodvoru. Ura dohoda se pravočasno naznani.

Katoliško-narodna zmaga. V Podkrajju na Vipavskem zmagala je pri obč. volitvah dne 13. t. m. krščansko katoliška stranka v vseh treh razredih.

Sprejem čeških pevcev v Ljubljani. Včerajšnja notica o slovesnem sprejemu pevskega društva »Smetana« jutri, to je v petek ob 1/6. uri popoldne na južnem kolodvoru, nam je popolniti v toliko, da se bo taistega udeležil, razun že omenjenih društev, tudi župan našega stolnega mesta gospod Ivan Hribar in pa deputacija Sokola z zastavo. Nadejamo se pa in želimo, da se taistega udeležijo in pridejo prav obilno tudi čast. dame in gospodje iz vseh naših krogov, kateri se interesujejo za slovansko umetnost, da se tako pokažejo splošne simpatije, katere gojimo do slovečega pevskega društva bratskega češkega naroda.

Kdo je na Bledu proti zidavi cerkve? Piše se nam, da sledeči može: nadučitelj Rus, gostilničar Peter, trgovec Pretnar, gostilničar Ažman, krojač in trgovec Rus, gostilničar Cerné, trgovec Wölfling, izvošček Zerova, trgovec Repe, gostilničar in trgovec Sekovanič, čevljar Kollmann, gostilničar in mesar Wucherer, zdravnik Klimmek, posestnik Zalokar. Ljudstvo je za cerkev.

Potovanje generalnega štaba se vrši po Kranjskem od 21. t. m. do 1. junija. Udeleževalo se bo tega potovanja 60 častnikov.

Politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri se je konstituiralo, kakor smo brzojavno sporočili, dne 7. t. m. Navzočih na zborovanju je bilo do 100 oseb, a posebno dobro je bil zastopan kmetaki stan. Predsedoval je odvetnik in dež. posla-

nec dr. Dinko Trinajstić, ki je poročal o težkočah radi odobrenja pravil in prečital došle brzojavne pozdrave. Za tem je sledilo vpisovanje udov. Na predlog g. dr. Matka Trinajstića je bil soglasno in z odobravanjem izvoljen predsednikom g. državni poslanec prof. Spinčić, a odborniki gg. dr. Anton Antončič, dr. Gj. Červar, Fran Flego, Fran Grunt, dr. K. Janežič, dr. Šime Kurelič, Liberač Sloković, dr. Dinko Trinajstić, dr. Ivan Zucco. Namestniki odbornikov pa so bili izvoljeni sledeči gg.: Jakob Buretič, Šime Defar, Ferdo Hody, Kazimir Jelusič, Ivo Lovrič, Fran Pušić, Mate Sanković, Gašpar Žiković in Viktor Marot. Odbor se je konstituiral tako-le: Predsednik prof. V. Spinčić, podpredsednik dr. D. Trinajstić, tajnik dr. Gj. Červar, blagajnik dr. Š. Kurelič.

Stavka mizarjev. Mizarji pri Mathianu so danes začeli stavkati, ker jim gosp. Mathian ni nobene njihove zahteve upošteval. Po drugih delavnicah še ne stavkajo. Gosp. Mathian pravi, da se ne uda, in zagotavlja, da ima toliko zaloge, da je par mesecev ne razproda.

V Št. Vidu pri Ljubljani bode binkoštna praznike razstava risarij učencev obrtno-nadaljevalne šole, kakor vsako leto v šoli. Vsi, ki se zanimajo za razvoj obrtno-nadaljevalnih šol, posebno pa še obrtniki, se vabijo, da si to razstavo ogledajo.

Nesreča na kolodvoru v Postojni. Navijač Škrbinc se je poškodoval pri tovornem vlaku št. 186 v Postojni. Pri izkladanju nekega stroja je bilo premalo človeških moči (na enem kraju je bil en sam, na drugem dva železničarja), zmagalo ga je, padel je stroj nanj in mu je roko zlomilo. Ali se bodo sedaj take nesreče v večji meri godile, ko je uprava južne železnice skrbila delavske moči? Ali naj bodo človeška življenja v nevarnosti radi štedljivosti južne železnice!

Iz Idrije. V Dolih, občina Jeličin vrh, je te dni umrl 80letni mož, sedem dni pozneje mu je pa sledila žena iste starosti. Zanimivo je, da so tudi stariši umrlih bili pokopani na en in isti dan.

Za pogorele v Zdenski vasi. Delavsko tajništvo je odposlalo 2 zavoja obleke v Dobrepolje za pogorele v Zdenski vasi. Med darovalci omenjamo gospo J. Treo, ki je darovala raznega obuvala. Ob enem prosimo vse, ki imajo kaj obleke odveč, da jo pošljejo za te rezeve v Brusove trafiko pred škofijo št. 12, od koder se bo pošlala na določeno mesto. Bog plačaj vsem dobrotnikom!

Iz Trsta se poroča, da je bivši namestnik Rinaldini položil svojo čast kot član Lloydovega upraviteljstva. Pričakujejo se senzacionalna razkritja in govori se o nekem plesu — milijonov.

Ljubljanske novice. V Ljubljani padla je včeraj popoldne ob pol 6. uri 56letna uslužbenka Marija Kokec, stanujoča na Realjevi cesti 12, ko je prala na Sv. Petra nasipu na prvih stopnicah od mosta. Voda jo je nesla skoro do drugih stopnic, kjer jo je rešil gotove smrti, ker se je že potapljala, pomožni uradnik pri fin. prokuraturi g. Viktor Jebračin. Cudno pa se je mnogim zdelo, da je par trenutkov pozneje K. sama morala nesti škaf s perilom. — Sekiro v roki je včeraj popoldne zasledoval zidar Jan. Cerné iz Štepanje vasi hlapca Fr. Mlakarja na Poljanski cesti. Cerné je bil precej pijan. Stražnik mu je odvzel sekiro in ga odvedel na magistrat. — Promenadni koncert priredi jutri zvečer v »Zvezdi« od pol 6. do pol 7. ure vojaška godba. — Poskušeno zastrupljenje v Ljubljani? Včeraj je nek 60letni posestnik prišel v gostilno »pri Žerovcu«. Menda je lazil že nekaj časa za 20letno natakario Margaretto Eržen, ki ga ni uslišala. Poslal jo je okoli 11. ure za 5 kr. sira k Rūgerju ter ji potresel na sir neko stvar. Dekle je sir zavžilo, okoli 12. ure pa so jo prijeli krči ter je pričela bljuvati. Pripeljali so jo v bolnico, kjer se danes že bolje počuti. Menda nima že več strupa v sebi. — Stavka zidarjev je torej ponesrečena. Zidarji delajo pod starimi pogoji. Stavkajo še tesarji. — Električna splešila je

na Poljanski cesti Rodetovega konja, ki je podrl neko Marijo Cerné, ki je ravno nesla kosilo. — Umrli je na Turjaškem trgu knjigovez g. Thomas.

Trgovska in obrtna zbornica kranjska je imela danes sejo, v kateri je izvolila predsednikom z 20 glasovi g. Lenarčiča (Hribar je dobil 1 glas, Kollmann 1 glas, en listek je bil prazen) podpredsednikom je bil soglasno izvoljen g. Kollmann. Za provizoričnega predsednika je izvoljen g. Baumgartner. Nato so se vršile volitve v razne odseke in so se volili rač. pregledniki.

Istrski deželni odbor je dal prošnjo na železnično ministerstvo, da se bolje uredi promet na železnici Trst Buje.

Iz Zagreba poročajo: Od tu se je poslovl nadporočnik g. Ivan Kunovar, rodom Slovenec. Prestavljen je v Temešvar. Slovensko-hrvatski klub, na katerega delu je g. Janko Barle, mu je priredil prisrčno odhodnico. — Predvčerajšnji potresni sunek v Zagrebu je bil lokalnega značaja, ker ga drugod niso čutili. — Iz Zagreba do Plitvičkih jezer se otvori z junijem mesecem vožnja z avtomobili.

Pogreb socialnega demokrata. Pogreb Karola Udekarja so porabili socialisti za demonstracijo. Demonstrirali so na dvojen način: Pokazati so hoteli svoje brezverstvo in svoje število. Pogreb je bil civilen, brez duhovnika, brez križa. Truplo so po socialističko blagoslovili s tem, da se je krste dvakrat dotaknila rdeča soc. zastava. Soc.-dem. so izdali oklic, da mora vse k pogrebu, kar je delavstva. Pozvali so mojstre, da morajo delo ustaviti, pisali izven Trsta na vse kraje, da so spravili skup na tisoče ljudi. Med pogrebom je hudo deževalo. Na pokopališču je govoril socialist Val. Pittoni, ki je ob koncu govora pozival delavce, da se naj z milodari spominjajo sirot »svojega apostola«. Za podpredsednikom tiskarskega društva Fortunom je izgovoril nekaj desed po slovensko Kopač, v imenu krminskih soc. pa Pizin.

Društvo za varstvo avstrijskega vinstva je dalo natisniti razprave zadnjega vinarskega shoda v Ljubljani in jih ravno kar razpošilja svojim zaupnikom in interesentom. Z ozirom na koristno delovanje tega društva je želeli, da dobi tudi iz naše dežele mnogo članov.

Strašen čin blaznega. Pri posestniku Andreju Doljaku v Grgaru sta delala 19letni mizar Andrej Kumar in 45letni delavec Anton Bedevnik. V noči od četrtega na petek je Bedevnik h kratu zgrabil neko rezilo, si prerezal žile na dlaneh in vratu, in si zadal več ran v srčno stran. Potem pa je ranil z rezilom Kumara na zgornji ustnici in na brbtu. Bedevnik je namreč zblaznel. Prepeljali so oba v bolnišnico. Bedevnikovo stanje je jako nevarno.

Poskušeni samomor v garnizijskem zaporu. V graškem garnizijskem zaporu se je hotel 12. t. m. obesiti neki Ivan Gruič. Odrezali so ga še pravočasno.

Najnovejše od raznih strani. Knez Oton Windischgrätz se je včeraj z gospo soprogo stalno naselil v Pragi. — Papež za ponesrečence na Martiniquu. Sv. oče je nakazal 20 000 lir za bedno prebivalstvo na otoku Martinique. — 2 000 oseb je našlo smrt pri katastrofi na St. Vincentu. — Poroka črnogorskega princa Mirkota s hčerjo Konstantinovičevno se vrši 29. junija v Cetinju. — Splošna stavka se je pričela danes na Švedskem, ki bo trajala tako dolgo, dokler državni zbor ne završi razprave o volivni reformi. — Grozna železniška nesreča bi se bila skoro primerila, kakor se poroča iz Bruselja, med Jumentom in Ransartom. Anarhisti so z dinamitom razstrelili železniški vlak in raztrgali brzojavno zvezo. Nek železniški paznik je to ob pravem času opazil in preprečil nesrečo še ob pravem času. — Vozovi petroleja eksplodirali so na postaji Scheraden, železnice med Pittsburgom in Čkago. 20 ljudi je mrtvih 150 smrtno nevarno in 50 lahko ranjenih. Plamen je švigal 20 čevljev visoko in je užgal ves kolodvor. — Ruske železnice bodo vozne cene pri brzovalnikih od dne 1. julija zvišale za 40 odstotkov. — Igralnica se ustanovi v Topšiderju na Srbskem. Ministerski svet jo je dovolil. Družba da vladi — posojila 90 milijonov dinarjev. — V

Perziji vlada baje velika zmešnjava. Neka skrivna revolucionarna družba zastruplja v Teheranu vse neljube ji osebe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Interpelacije in podpore.

Dunaj, 15. maja. Poslanec dr. Šusteršič je interpeliral vlado zaradi tega, da se dopuščajo kaznjenci pri selitvenih delih. V odseku za podpore je predlagal dr. Šusteršič, da se naj da podpora pogorelcem v Zdenski vasi in bedo trpečim prebivavcem ljubljanskega barja. Glede Zdenske vasi je ministerstvo ukazalo deželni vladi novo preiskavo. Barjanom se da podpora. Posl. dr. Žitnik je vložil nujni predlog za podporo prebivalstvu v Vremah zaradi toče.

Dunaj, 15. maja. Posl. Daszynski je danes najostreje napadal vlado. Rekel je, da v delegacijah je 35 možicev veleposestnikov in udov gosposke zbornice. To so krasni eksemplari vladnih kimovcev, 35 možicev, ki delajo sramoto Avstriji v veselje celi Evropi, pred katero se blamirajo. Bilo bi treba ljudi, ki bi v delegacijah tem ljudem usta zaprli. Saj nič ne morejo, ker gledajo le na to, da so povabljeni k dvornim kosilom, niso pa ljudski zastopniki.

Dunaj, 15. maja. (C. B.) Zbornica je odklonila z dvetretjinsko večino nujni predlog soc. demokratov glede otvoritve debate o novih stroških za topove. Po utemeljitvi poslanca Daszynskega je izjavil finančni minister Boehm-Bawerk, da je vlada pritrdila zahteve vojne uprave, ki je bila neodložljiva tehniška potreba, ker ni mogla prevzeti odgovornosti za krivdo, če bi v slučaju resne nevarnosti, katere nas varuj Bog, cvet naše mladine moral iti v boj z inferiornim orožjem in v zavesti, da je sovražnik tehniško bolje oborožen. Stroški za preosnovo topništva se za sedaj še ne dajo proračunati, ker še niso dognani dotični poizkusi. Glede pokritja izjavlja minister, da se stroški ne pokrijejo iz tekočih dohodkov, marveč potem posojila, ki se bo amortiziralo v primernem času. — Zbornica potem nadaljuje razpravo o poljedelskem ministerstvu.

Dunaj, 15. maja. V slučaju, da odstopi Koerberjev kabinet, se po poročilu listov osnuje koalicijsko ministerstvo, v katero bodo mej drugimi pozvani: Chlumecy, Baernreither, Kramar in Derschatta. Ta kabinet bi moral rešiti nagodbo.

Dunaj, 15. maja. Imunitetni odsek je danes izročil sodišču posl. Šohalka, katerega toži Wolf zaradi razžaljenja časti.

Dunaj, 15. maja. »N. Fr. Presse« poroča, da pride še v tej seziji na vrsto vladna predloga za nabavo novih topov.

Budimpešta, 15. maja. Kraljevim komisarjem za grško-orientalski, srbsko-narodni cerkveni kongres, ki se otvori 8. junija v Karlovcu, je imenovan zborniški podpredsednik Bela Talian.

Rim, 15. maja. Vojnim ministrom je že imenovan general grof Ottolenghi.

Neapolj, 15. maja. Lava se že razliva z Vezuva. Iz odprtine meče ognjene množine, ki se vidijo, kakor bi se razpočile granate.

Brest, 15. maja. Na banketu, ki ga je na čast v Rusijo odhajajočemu predsedniku Loubetu priredil župan, je Loubet proslavljal vlado, posebno Waldeck-Rousseau-a, ter dajal: »Boj je končan, čas pomirjenja je prišel. Z vsemi silami hočem delovati za moralno edinost dežele«. — Odpotoval je sinoči ob pol 6. uri na ladiji »Monte calm«.

London, 15. maja. Tudi v Severni Ameriki so vulkanični izbruhi. Iz Monte Jona se kadi.

London, 15. maja. Vedno več učenjakov je mnenja, da se bo otok Martinique in morda tudi ostali otoki pogreznili, ker so izbruhi v notranjščini

zemlje napravili velike votline. Vulkan Pelée še vedno bljuje, vulkanični izbruhi se razširjajo do Meksike. Vsa znamenja kažejo, da bo prišel bljuvati vulkan Pico del Colina. Prebivalstvo v njegovi okolici beži. Tudi iz odprtine vulkana Dona, ki že 30 let ni bljuval, se vzdiguje dim s soparo. V St. Vincentu je mrtvih 2000 oseb. Edina oseba, ki se je v Pierru rešila, je nek kaznjenelec, ki je sedel v ječi.

New-York, 15. maja. Na otoku Martinique bruhla ognjenik vedno hujše. Plameni se razširjajo po vsej okolici.

New-York, 15. maja. Močan potresni sunek v St. Thomasu je vzbudil silen strah. Ljudje so bežali iz hiš.

Dunajska borza

dné 14. maja.

Skupni državni dolg v notah	101-75
Skupni državni dolg v srebru	101-60
Avstrijska zlata renta 4%	120-65
Avstrijska krona renta 4%	99-70
Ogerska zlata renta 4%	120-85
Ogerska krona renta 4%	97-75
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1699-—
Kreditne delnice, 160 gl.	877-25
London viza	240-35
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-30
20 mark	23-47
20 frankov (napoleonor)	19-10
Italijanski bankovci	93-40
C. kr. cekini	11-33

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506 2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Dne	Čas opazovanja	Stanje breme v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
14.	8. zveč.	720-4	9-4	sl. jzab.	oblač.	
15.	7. zjut.	732-1	4-0	sl. jug.	dež	19-7
	2. popol.	732-8	6-3	sl. jzab.		

Srednja večerajšnja temperatura 10-1°, normale: 13-9°.
Večera popoldne kratka nevihta.

Zitne cene

dné 14. maja 1902.

(Termin.)

Na dunajski borski:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za maj-junij	K 8-78	do 8-79
" jesen	7-95	7-96
Rž za junij	7-33	7-35
" jesen	6-91	6-92
Koruzna za maj-junij	5-21	5-22
" " juli-avgust	5-23	5-30
" " sept.-oktober	5-44	5-45
Oves za maj-junij	7-34	7-36
" jesen	6-06	6-08

Na budimpeštanski borski:

Pšenica za maj	8-54	8-56
" oktober	7-73	7-74
Rž za maj	6-55	6-56
" oktober	5-73	5-74
Oves za maj	4-93	4-94
" julij	4-99	5-05

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 9-00	do 9-60
" južne žel.	9-20	9-60
Rž	7-50	7-70
Ječmen	7-00	8-00
" ob Tisi	6-85	7-75
Koruzna ogerska, stara	5-20	5-30
" nova	6-25	6-65
Cinkvant	7-40	7-60
Oves srednji	7-75	10-75
Fizol		

612 1-1

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je naša ljubljena mati, oziroma stara mati in teta, gospa

Helena Bajc

danes ob 9. uri dopoldne v 75. letu svoje starosti, po dolgi, mučni bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Truplo predrage pokojnice se boče v petek, dné 16. t. m., ob 4. uri popoldne v mrtvašnici pri sv. Kristofu blagoslovilo in k večnemu počitku položilo.

Svele zadušne maše darovale se bodo v farni cerkvi Marijinega oznanenja.

Drago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dné 14. maja 1902.

Žalujoči ostali.

Mesto večnega naznanila.

Zahvala.

617 1-1

Odbor godbe prostovoljnega gasilnega društva v Kranju se zahvaljuje gosp. Ivanu Zupanu, posestniku in usnarju v Kranju, za naklonjeno svoto 60 K, katero je plačal g. Leopold Puhar, kamnosek v Kranju, za odstop tožbe proti njemu radi razžaljenja časti.

Takoj se odda

služba organista in cerkvenika

na Sorl. 613 2-1

Mednarodna panorama

umetni zavod I. vrste, v pritličju meščanske hiše. Vhod s Pogačarjevega trga.

Ljubljanska umetna razstava I. vrste. Fotoplastiška potovanja po celeni svetu v popolni istini.

Ta teden razstavljen:

Velezanimiva serija:

Obisk v Oberammergau-u

in

pasijonske igre (trpljenje Kristusovo).

Nikdo naj ne zamudi si ogledati te serije, katere se le vsi 10 let predstavlja v Oberammergau-u.

Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. zjutraj do 9. zvečer. 609 1-1

Haveloke,

pelerine za turiste

iz nepremočljivega lodna

priloga 1 561 6-3

Gričar & Mejač

Ljubljana,

Prešernove ulice št. 9.

Gostilna „Zeleni hrib“

(Ljubljana, Dolenjska cesta)

se odda z dnem 1. junija 1902

v najem.

Pogoji radi kaveje, najemnine itd. se zvedo v pisarni pivovarne „Auer“.

615 2-1

Žrebanje

nepreklicno

19. junija 1902

glediščnih igralcev loterija

1 glavni dobitnik	50000 kron
1 "	5000 "
1 "	3000 "
2 "	2000 "
5 dobitkov	1000 "
10 "	500 "
20 "	200 "
60 "	100 "
100 "	50 "
300 "	20 "
3500 "	10 "

Srečke po 1 kroni

priloga 136 6

J. C. Mayer, v Ljubljani.

Vsi dobitki se po odtegnjenih 10% izplačajo v gotovini.

Usojam si ujudno naznaniti, da sem na novo

otvorila salon za izdelovanje damskih oblek

v Cenkerjevi hiši, Gradišče št. 6, I. nadstr.

Za mnogobrojna naročila prosi velespoštovanjem

Ivanka Gorjanc roj. Primožič.

Sprejmeta se tudi dve ubenki.

Kemične barve za sobne slikarje, zemeljne barve za zidarje ima trdka BRATA EBERL v Ljubljani, Františkanske ulice, v največji izbiri v zalogi. — Cene so nizke. 524 14 11-1

Dobre ure cenó s 3letnim jamstvom razpošilja tovarna ur v Mostu

HANN S KONRAD

trgovina z urami in zlatino

Most (Brüx) št. 234, Češko.

Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75

Prave srebrne rem. ure „580

Pristne srebrne verižice „120

Budilniki iz nikla „195

Moja trdka je odlikovana s

s. c. kr. orlom, z zlatimi in srebrnimi svetinjami in ima na

razpolago na tisoče priznanskih

pisem. — Cenik s podobami

brezplačno. 573 190-3

Uiktor Accetto

hišni posestnik

Rezika Accetto rojena Trtnik

poročena.

V Ljubljani, dné 15. maja 1902.

Mesto posebnega obvestila.

620 1-1

Zahvala in priporočilo.

Podpisanim posestnikoma iz Zdenske vasi, okraja Velike Lašice, uničil je veliki požar dné 26. aprila t. l. tudi najina pri o. kr. priv. družbi

„Avstrijski Feniks“

zavarovana poslopja. — Glavni zastopnik te družbe, gospod Josip Prosenc iz Ljubljane, prišel je takoj po požaru na lice mesta škodo cenit in odškodnino izplačati.

Za te čin točnosti in pravično cenjene škode ter takojšnjega izplačila odškodnine izrekava o. kr. priv. zavarovalni družbi „Avstrijski Feniks“ prirčno zahvalo ter najtopleje priporočava slavnemu občinstvu nepremično in premično imetje pri imenovanju družbi zavarovati.

Zdenska vas, dné 4. maja 1902.

Franco Žnidarič s. r.,
posestnik hiš. št. 10.

Anton Kastelic s. r.,
posestnik h. št. 19.

Zastopnik: Anton Tavželj s. r.,
priča.

Resničnost tega potrjuje:

Županstvo Videm, dné 4. maja 1902.

(L. S.)

Berdavs s. r.

Podpisana pivovarna si dovoljuje naznaniti, da se boče od sobote dne 17. t. m. čez praznike

in pozneje, (dokler ne poide zaloga) točilo

temno, na bavarski način prirejeno pivo.

Pivovarna Auer.

600 2-1

Birmanska darila.

Prečast. duhovščino in slav. p. n. občinstvo opozarjam na svojo že obče znano največjo zalogo

zlatnine in srebrnine

najnovejšega proizvoda po najnižjih cenah. Nadalje na veliko izber namiznih oprav iz china in pravega srebra.

Velika izber finih

koles

in

šivalnih strojev.

Poprave se hitro izvršujejo. * Solidna postrežba z jamstvom.

Za obila naročila in obisk se priporočam velespoštovanjem

Fran Čuden v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rofovžu.

Novi ceniki s koledarjem zastoj in franko.

485 9-8

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zruhe pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I. Wollzeile 10 in 13, Dunaj. I., Strubelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseganje kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 43